

HƯỚNG DẪN GIẢI BÀI 2 TRANG 84 SGK GIẢI TÍCH LỚP 12

Đề bài

Giải các phương trình mũ:

a) $3^{2x-1} + 3^{2x} = 108$;

b) $2^{x+1} + 2^{x-1} + 2^x = 28$;

c) $64^x - 8^x - 56 = 0$;

d) $3 \cdot 4^x - 2 \cdot 6^x = 9^x$.

Hướng dẫn giải

+) Sử dụng các công thức cơ bản của hàm lũy thừa, biến đổi phương trình về các dạng cơ bản sau đó giải phương trình.

+) Đưa phương trình về dạng $a^{f(x)} = a^{g(x)} \Leftrightarrow f(x) = g(x)$

+) Giải các phương trình bằng phương pháp đổi biến.

+) Khi đổi biến nhớ đặt điều kiện cho biến mới.

+) Giải phương trình tìm biến mới, đối chiếu với điều kiện đã đặt. Sau đó quay lại giải phương trình tìm ẩn x ban đầu.

$$\begin{aligned}
 a) \quad & 3^{2x-1} + 3^{2x} = 108 \\
 \Leftrightarrow & \frac{1}{3} \cdot 3^{2x} + 3^{2x} = 108 \\
 \Leftrightarrow & \frac{4}{3} \cdot 3^{2x} = 108 \\
 \Leftrightarrow & 3^{2x} = 81 \\
 \Leftrightarrow & 3^{2x} = 3^4 \\
 \Leftrightarrow & 2x = 4 \\
 \Leftrightarrow & x = 2.
 \end{aligned}$$

Vậy phương trình có nghiệm $x = 2$.

$$\begin{aligned}
 b) \quad & 2^{x+1} + 2^{x-1} + 2^x = 28 \\
 \Leftrightarrow & 2 \cdot 2^x + \frac{1}{2} \cdot 2^x + 2^x = 28 \\
 \Leftrightarrow & \frac{7}{2} \cdot 2^x = 28 \\
 \Leftrightarrow & 2^x = 8 \\
 \Leftrightarrow & 2^x = 2^3 \\
 \Leftrightarrow & x = 3.
 \end{aligned}$$

Vậy phương trình có nghiệm $x = 3$.

$$\begin{aligned}
 c) \quad & 64^x - 8^x - 56 = 0 \\
 \Leftrightarrow & (8^x)^2 - 8^x - 56 = 0.
 \end{aligned}$$

Đặt $8^x = t$ ($t > 0$). Khi đó ta có:

$$\begin{aligned}
 Pt \Leftrightarrow & t^2 - t - 56 = 0 \\
 \Leftrightarrow & (t - 8)(t + 7) = 0 \\
 \Leftrightarrow & \begin{cases} t - 8 = 0 \\ t + 7 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} t = 8 \quad (tm) \\ t = -7 \quad (ktm) \end{cases} \\
 \Rightarrow & 8^x = 8 \Leftrightarrow x = 1.
 \end{aligned}$$

Vậy phương trình có nghiệm $x = 1$.

$$\begin{aligned}
 d) \quad & 3 \cdot 4^x - 2 \cdot 6^x = 9^x \\
 \Leftrightarrow & 3 \cdot (2^x)^2 - 2 \cdot 2^x \cdot 3^x - (3^x)^2 = 0 \\
 \Leftrightarrow & 3 \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^{2x} - 2 \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^x - 1 = 0 \quad (\text{Chia cả 2 vế của pt cho } (3^x)^2).
 \end{aligned}$$

Đặt $\left(\frac{2}{3}\right)^x = t$ ($t > 0$). Khi đó ta có:

$$\begin{aligned}
 pt \Leftrightarrow & 3t^2 - 2t - 1 = 0 \\
 \Leftrightarrow & (3t + 1)(t - 1) = 0 \\
 \Leftrightarrow & \begin{cases} 3t + 1 = 0 \\ t - 1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} t = -\frac{1}{3} \quad (ktm) \\ t = 1 \quad (tm) \end{cases} \\
 \Rightarrow & \left(\frac{2}{3}\right)^x = 1 \Leftrightarrow x = 0.
 \end{aligned}$$

Vậy phương trình có nghiệm $x = 0$.